

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

GENEL HAVACILIK YÖNETMELİĞİ (SHY-6B)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 14 Mayıs 2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)'nin "Amaç" başlıklı birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; ticari hava taşımacılığı dışında kalan tüm havacılık faaliyetleri ile ticari özel operasyonlar ve eğitim faaliyetlerinin icrasını sağlamak için her türlü hava aracını kullanarak uçuş yapan genel havacılık işleticilerinin ruhsatlandırma sürecine ve ruhsatın sürdürülebilirliğine ilişkin esasları düzenlemektir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin "Dayanak" başlıklı üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 20 nci maddesi ile 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 437 ve 441 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 3 - Aynı Yönetmeliğin "Tanımlar" başlığı "Tanımlar ve Kısaltmalar" olarak değiştirilmiştir.

"Tanımlar ve Kısaltmalar"

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (c) ve (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (h), (ı) ve (i) bendi eklenmiştir.

"a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

"c) Genel havacılık faaliyetleri: ticari hava taşımacılığı dışında kalan tüm havacılık faaliyetleri ile ticari özel operasyonlar ve eğitim faaliyetlerini,

d) Özel operasyon (SPO), hava aracının tarım, inşaat, fotoğrafçılık, haritacılık, gözlem ve keşif, havadan reklam gibi özel faaliyetler için kullanıldığı, ticari hava taşımacılığı dışındaki herhangi bir operasyonu,

h) Kompleks motorlu hava aracı", aşağıda listelenen özelliklerden herhangi birini sağlayan hava aracını,
Uçak;

- Azami sertifikalandırılmış kalkış ağırlığı 5.700 kg'ın üzerinde, veya
- Azami yolcu koltuk kapasitesi 19'un üzerinde, veya

- Asgari iki pilota sertifikaya edilmiş, veya
- “Tek veya çok turbojet motora” veya birden fazla turboprop motora sahip.

Helikopter;

- Azami sertifikalandırılmış kalkış ağırlığı 3.175 kg’ın üzerinde, veya
- Azami yolcu koltuk kapasitesi 9’un üzerinde, veya
- Asgari iki pilota sertifikaya edilmiş.

“Tilt Rotor” olarak üretilmiş tüm hava araçları.

(1) B1: Kompleks olmayan hava araçları ile yapılacak ticari hava taşımacılığı dışındaki tüm havacılık faaliyetlerini (NCO),

B2: Ticari özel operasyonları (Ticari SPO),

B3: Eğitim faaliyetlerini,

B4: Kompleks hava araçları ile ticari hava taşımacılığı dışındaki tüm havacılık faaliyetlerini (NCC),

(i) Ticari operasyon, kamuya açık olan veya kamuya açık olmadığı durumlarda bir işletici ve müşteri arasında, müşterinin işletici üzerinde hiçbir kontrole sahip olmadığı bir sözleşme kapsamında, para veya başka bir değerli meta karşılığı yapılan hava aracı operasyonunu, ifade eder.

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin “İKİNCİ BÖLÜM” ü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ruhsatlandırma Süreci

“Özel Operasyonlar

MADDE 5- (1) Özel Operasyonlar aşağıda yer alan faaliyetleri kapsamaktadır.

- a) Helikopter ile harici yük operasyonları (HESLO)
- b) Helikopter ile tetkik, ölçme operasyonları
- c) Helikopter ile insanların harici yük olarak taşındığı operasyonlar (HEC)
- ç) Paraşüt atma operasyonları (PAR)
- d) Havadan tarım maksatlı yapılan operasyonlar
- e) Havadan fotoğraflama maksatlı yapılan uçuşlar
- f) Planör çekme uçuşları
- g) Havadan reklam maksatlı yapılan uçuşlar
- ğ) Havadan kalibrasyon maksatlı yapılan uçuşlar
- h) Havadan tel çekme işlemleri de dahil olmak üzere yapılan inşaat işleri ve canlı enerji nakil hatlarına yapılan bakım, temizleme operasyonları
- ı) Havadan petrol sızıntı, kaçak, gözetleme maksatlı yapılan uçuşlar
- i) Havadan yapılan çığ madenciliği ve maden arama operasyonları
- j) Havadan haritalama, coğrafi sismik araştırma operasyonları
- k) Havadan medya maksatlı film, televizyon çekimleri için yapılan uçuşlar
- l) Yarışma, gösteri uçuşları gibi özel etkinliklerin havadan görüntülenmesi maksatlı yapılan uçuşlar
- m) Akrobasi uçuşları (ABF)
- n) Hayvan sürülerini gözlem, hayvan kurtarma uçuşları dahil olmak üzere havadan yaban hayatını koruma maksatlı aşı bırakma operasyonları

- o) Havadan yapılan deniz mezar (Kül bırakma) operasyonları
- ö) Bilimsel araştırma uçuşları
- p) Bulut tohumlama operasyonları
- r) Sansasyonel, aşırı akrobatik manevralar içeren, kişilerin yüksek G kuvvetlerini veya benzer hisleri deneyimlemesi maksatlı yapılan uçuşlar
- s) Arama, kurtarma afet yardımı operasyonları”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin beşinci maddesine ikinci ve üçüncü fıkra eklenmiştir.

“(2) Özel operasyon, onaylı bir eğitim kuruluşunu ya da havacılık sporunu veya eğlence maksatlı havacılığı desteklemek amacıyla oluşturulan bir kuruluş tarafından işletilen kompleks motoru olmayan hava aracı ile kar amacı olmadan, maliyetin paylaşıldığı ve üye olmayanların da dahil olduğunda da sıra dışı bir faaliyet olarak yapıldığında NCO kapsamında geçerlidir.

(3) Özel operasyon kompleks motorlu olmayan hava aracı ile yapıldığında NCO kapsamında geçerlidir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin “İzin başvurusu” başlıklı yedinci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Yönetmeliğin Tanımlar ve Kısaltmalar başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendine göre B2, B3, B4 kapsamında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişilerin Genel Müdürlükten izin almaları zorunludur. B1 kapsamında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişiler için işletme ruhsatı şartı aranmaz. Ruhsat şartı aranmaksızın faaliyet gösterecek hava araçlarının Türk Sivil Hava Aracı Sicili'ne kaydı yapılırken tescil sertifikasında ticari olmayan tüm havacılık faaliyetleri ile sınırlıdır ifadesine yer verilecektir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin “Organizasyon” başlıklı on üçüncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş beşinci fıkra eklenmiştir.

(2) B2 kapsamında ruhsatlandırılan işletmeler tarafından; bir sorumlu müdür ve sorumlu müdüre doğrudan bağlı olmak üzere tüm organizasyonun sivil havacılık mevzuatı açısından sağlıklı bir yapıda olmasını ve sürekliliğini denetleme görevini üstlenebilecek, uyumluluk izleme ve emniyet sistemi yöneticisi görevlendirilir. Ayrıca, sorumlu müdüre karşı nihai olarak ilgili mevzuat açısından mesul olmak üzere, uçuş işletme, yer işletme, uçuş eğitim, bakım ve güvenlik konularından sorumlu yöneticiler görevlendirilir. Söz konusu personelin aşağıda yer alan gereklilikleri sağlaması zorunludur.

a) Sorumlu müdür; işleticinin tüm operasyonlarının ve bakım aktivitelerinin Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartlarda sağlanmasından ilgili mevzuat kapsamında Genel Müdürlüğe karşı tam sorumluluğu olan, işletme içerisinde sivil havacılık kurallarının öngördüğü tüm birimlere erişim, denetleme ve konusu ile ilgili talimat verme yetkisi bulunan, ihtiyaç duyulan finansal yetki ile donatılmış şirketin genel müdürü veya genel müdüre doğrudan bağlı kişidir. Sorumlu müdürün, işletmeci tarafından tanımlanan ilave şartları da yerine getirmek üzere harcama ve işletmeyi bu hususlarda tek başına temsil edecek yetkiye ve asgari 3 (üç) yıl çalışma tecrübesine sahip olması gerekir.

b) Uçuş işletmeden sorumlu yönetici personelin, sivil havacılık sektöründe en az 3 (üç) yıl pilot olarak çalışma tecrübesine, işletme filosunda bulunan hava araçlarından en az birine ait geçerli uçuş ekibi lisansına sahip olması ve görev süresince bu şartları taşıması gereklidir.

c) Yer işletmeden sorumlu yönetici personelin; en az 3 (üç) yıl sivil havacılık sektöründe çalışma tecrübesine sahip olması gereklidir.

ç) Eğitimden sorumlu yönetici personelin, sivil havacılık sektöründe en az 3 (üç) yıl pilot olarak çalışma tecrübesine, işletme filosunda bulunan hava araçlarından en az birine ait geçerli uçuş ekibi lisansına ve öğretmenlik (FI, CRI, TRI, IRI vb.) tecrübesine sahip olması ve görev süresince bu şartları taşıması gereklidir.

d) Uyumluluk İzlemeden Sorumlu Yönetici Personelin kalite konusunda en az 2 (iki) yıl çalışma tecrübesine sahip olması gereklidir.

e) Emniyetten Sorumlu Yönetici Personelin sivil havacılık sektöründe ya da emniyet yönetim sistemi konusunda en az 2 (iki) yıl çalışma tecrübesine sahip olması gereklidir.

f) Tek bir uyumluluk izleme ve emniyet sistemi yöneticisinin atanması durumunda; kalite konusunda en az 2 (iki) yıl, sivil havacılık alanında ya da emniyet yönetim sistemi konusunda ise asgari 2 (iki) yıl çalışma tecrübesine sahip olması gereklidir.

g) Güvenlik yöneticisinin nitelik ve tecrübesine ilişkin gereklilikler ayrıca düzenlenir.

ğ) Bakımdan sorumlu yönetici personelin nitelik ve tecrübesine ilişkin gereklilikler 20/12/2012 tarihli ve 28503 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M) ile düzenlenmiştir.

h) İşletici; uçuş işletme, yer işletme, eğitim, bakım konularında kendisinden istenen bilgi ve belgeleri, en geç yirmi dört saat içerisinde Genel Müdürlüğe sunabilecek imkânlarla sahip olması gereklidir. Ayrıca, Genel Müdürlükçe yeterli görülecek bir organizasyon yapısı ile uyumluluk izleme sistemi ve emniyet yönetim sistemi kurar ve faaliyetleri süresince aktif olarak muhafaza eder.

ı) (a) bendinde belirtilen sorumlu yönetici personelin ve vekillerinin isimleri ile yetki ve sorumlulukları işletme el kitabında yer alır. Sorumlu yönetici personelin bulunmadığı durumlarda operasyon gözetiminin devamı için işletme el kitabında vekâlet ile ilgili ayrıntılı düzenlemeler yapılır. İşletme el kitabı Genel Müdürlük tarafından kabul edilir ve onaylanır. Bu yöneticiler, görev aldıkları konularda işletme sorumlu müdürü ile birlikte Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar.

i) İşleticinin organizasyonunda görev alan sorumlu yöneticiler ile operasyonun mahiyet ve kapsamına uygun emniyetli ve güvenli operasyon için ihtiyaç duyulan teknik, uçucu ve idari personel sayısında eksilme olması halinde, işletici tarafından 45 günlük süre içerisinde Yönetmelikte belirlenen niteliklere sahip personel atamasının gerçekleştirilmesi ve söz konusu personele ait belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe bilgi verilmesi gereklidir. Bu süre içerisinde

işleticinin organizasyonunu tamamlayamaması halinde 2 (iki) aylık süre ile işleticinin faaliyetlerine kısmi sınırlamalar getirilir. 2 (iki) ay içinde de aykırılığın giderilmemesi durumunda uçuşları organizasyonunu tamamlayıncaya kadar geçici olarak durdurulur.

j) (a) bendinde belirtilen yöneticilerden birisi birden fazla yönetici personel görevi üstlenebilir. Sorumlu Müdür, Uyumluluk İzleme ve Emniyet Sistem Yöneticisi görevlerinden birini üstlenen personel, Uçuş İşletmeden, Eğitimden, Yer İşletmeden ve Bakımdan Sorumlu Yönetici Personel görevlerinden birini üstlenemez.

k) Söz konusu yöneticilerin, bu maddede belirtilen nitelikleri, alınan lisans ve sertifikalarla belgelemesi zorunludur. Genel Müdürlük bu yöneticiler için ilave koşullar ve eğitim talep edebilir.

l) İşletici tarafından, uçuş işletmeden, yer işletmeden, eğitimden, uyumluluk izleme sisteminden ve emniyet sisteminden sorumlu yönetici personelin ulusal ve uluslararası sivil havacılık mevzuatı ile işletme el kitabının ilgili kısımlarına hâkim olması sağlanmalıdır. Bu konu Genel Müdürlük tarafından yapılan denetlemelerde değerlendirilir. Yapılan değerlendirme sonucunda yeterli görülmeyen yönetici personelin, yönetici kabul formu iptal edilebilir.

(3) Söz konusu sorumlu yöneticilerin yeterlilikleri, Genel Müdürlük tarafından incelenerek uygun görülmesi halinde kabul edilir.

(4) Genel Müdürlük, söz konusu sorumlu yöneticilere ilişkin kabul edilen yönetici kabul formlarını, yapılacak denetleme, inceleme veya değerlendirme sonucu iptal etmeye yetkilidir.

(5) B4 kapsamında faaliyet gösterecek işleticiler Sorumlu Müdür, Uyumluluk İzleme ve Emniyet Sistem Yöneticisinden oluşan bir organizasyon yapısı kurar.

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğın “Lisanslı Personel” başlıklı on sekizinci maddesinin birinci fıkrasının a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Filosunda bulunan uçaklar için 2/6/2017 tarihli ve 30084 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pilot Lisans Yönetmeliği (SHY-1) esaslarına göre ve filosunda bulunan helikopterler için ise Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş esaslara göre ilgili tip/sınıfta geçerli lisans, sertifika ve ilave yetkilere sahip uçuş ekibini bulundurur.”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğın “İşletme El Kitabı” başlıklı on dokuzuncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) B2 kapsamında faaliyet gösterecek işleticiler İşletme El Kitabı Bölüm A,B,C,D; B1, B3, B4 kapsamında faaliyet gösterecek işleticiler konu başlıkları Ek-2’de yer alan işletme el kitabına ait genel esaslara ve işletme faaliyet maksadına uygun şekilde bir işletme el kitabı hazırlar, Genel Müdürlüğe sunar ve faaliyetlerini işletme el kitabına göre gerçekleştirir.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin Hava Aracı İşletme başlıklı yirmi birinci maddesine ikinci fıkra eklenmiştir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında ruhsatlandırılan ve ticari özel operasyon yapmaya yeterliliği bulunan birden fazla işletici olması halinde, yabancı tescilli hava araçları ile ticari özel operasyon yapılmasına izin verilmez.

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin Ticari Pilot Lisansı başlıklı yirmi ikinci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin Hava aracının Hava İşi Yetkinliği Başlıklı yirmi üçüncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin Hava işi faaliyetinde personel taşıma başlıklı yirmi dördüncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin yirmi beşinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İşleticiler, İşletme El Kitaplarında belirtilen faaliyetleri, bu Yönetmelik ve uçuş operasyonları ile ilgili olarak yayımlanmış ulusal mevzuat esaslarına göre yürütmekle yükümlüdür.”

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğin Uçuş eğitimi verme yetkisi başlıklı yirmi altıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) B3 kapsamında uçuş gerçekleştiren işleticilerin, Genel Müdürlükten ilgili mevzuat kapsamında onaylı eğitim organizasyonu yetkisi alması zorunludur.”

MADDE 17- Aynı Yönetmeliğin Kiralamalar başlıklı otuz birinci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Yönetmelik kapsamında işletilen hava araçları bir seferde onbeş günü geçmemek üzere;”

MADDE 18- Aynı Yönetmeliğin Geçiş Hükmü Başlıklı birinci geçici maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İşleticiler, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, mevcut durumlarını en geç bir yıl içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır. Bu süre içerisinde gereken koşulları sağlayamayan işleticilerin işletme ruhsatları altı ay süreyle askıya alınır ve verilen süre sonunda gerekli koşulların sağlanamamış olması durumunda iptal edilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce genel havacılık işletmeciliği yapmak üzere işletme ruhsatı başvurusunda bulunan işletmelere, talep etmeleri halinde, mülga Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat verilir. Ancak bu kişiler işletme ruhsatlarını aldıkları tarihten sonra bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde koşullarını bu Yönetmelik hükümlerine uyumlu hale getirmek zorundadır.”

MADDE 19- Aynı Yönetmeliğin İşletme El Kitabına Ait Genel Esaslar başlıklı ikinci Ek’i aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İŞLETME EL KİTABINA AİT GENEL ESASLAR

- İçindekiler
- Revizyon takip tablosu
- Görev ve sorumluluklar
- Uyumluluk İzleme ve Emniyet Yönetim Sistemi
- Personel nitelikleri, işbaşı eğitimleri, son dönem tecrübe, tazeleme ve intibak, farklılık, alıştırma eğitim gereklilikleri
- Asgari teçhizat listesi - MEL (MEL kullanımını gerekli hava araçları için)
- Standart Operasyon Prosedürleri –SOP
- Normal uçuş operasyonları
- Operasyon kontrol sistemi; işleticinin gerçekleştirdiği tüm operasyon tiplerinde, amaç, kapsam, sorumluluk, operasyon şartları, gereklilikler, kısıtlama, iptaller, limitler ve emniyet tedbirlerini kapsayan operasyon uygulama prosedür veya usulleridir.
- Hava aracı genel bilgisi, acil durum listesi (POH)
- Uçuş görev süresi, uçuş süresi ve dinlenme süre kısıtlamaları
- FDR / CVR kayıtları, kullanımını ve koruma usulleri
- İşletme operasyon alanı, havaalanı bilgileri, kalkış iniş meydan özellikleri
- Gürültü azaltma prosedürleri
- Yakıt politikası, takibi
- Uçuş planlaması, meteorolojik kısıtlamalar
- Uçuş performansı kısıtlamaları, ağırlık, denge, yükleme işlemleri
- Yolcu, yük taşıma usulleri
- Kayıtların tutulması, muhafaza, raporlama usulleri
- Kaza / Olay uygulamaları
- Tehlikeli maddelerin taşınması